

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a ekologické výchovy

POSTUP HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Předložila studentka: **Denisa Reichlová**

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Edvard Ehler, PhD.**

Název: **Nedostatek pohybových aktivit v dětském věku jako hlavní faktor jednostranného zatížení páteře**

Oponent: **Doc. RNDr. Václav Vančata**

- 1. CÍLE A HYPOTÉZY** (uveďte, zda a jak byly cíle/hypotézy/předpoklady formulovány a zda a do jaké míry byly naplněny, resp. ověřeny):

Cíle práce jsou zformulovány velmi obecně až vágně, hypotézy jsou z hlediska tématiky zcela triviální – pohybová aktivita nerovná se sport a pobyt u počítače newylučuje pohybové aktivity. A obojí už vůbec nijak nesouvisí s jednostranným zatěžováním páteře, které je dané mimo jiné i zkříženou asymetrií lidského organismu. Struktura této práce, která má teoretickou a výzkumnou část, je zmatená plná partií, které přímo nijak nesouvisí s problematikou, jako je anatomický popis kostí a svalů, a naopak schází dokumentace zcela běžných vývojových „onemocnění“ páteře. Struktura i obsah dotazníku je velmi problematická a otázky mnohdy příliš, a nebo vůbec, nesouvisí s cíli a problematikou práce. Cíle práce nejsou, podle mého názoru, splněny, navíc hodnocení pracovních hypotéz je formálně chybné.

- 2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (použité metody práce, interpretace výsledků a jejich diskutování, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické /rešeršní/ části a vlastního badatelského/odborného přínosu, logická struktura a provázanost, vhodnost příloh, apod.):

Co se týká obsahového zpracování práce, moje hodnocení je z mnoha důvodů negativní. V dotazníku jsou chyby, ale hlavně jeho struktura předpokládá, že žák bude sedět u počítače nebo u stolu, ale ve skutečnosti má-li žák tablet nebo hraje hry u televize je to zpravidla gauč nebo země, atd. Otázky jsou často povrchní nebo necílí k vlastnímu cíli práce (např. ot. 11 a 15, mnohdy se otázky newylučují tedy i hudebník může sportovat, atd.), tedy nízká pohybová aktivita a jednostranné zatěžování páteře. Práce obsahuje celou řadu hrubých chyb. Za všechny uvedu „*Asi do šestnáctého roku je pánevní kost tvořena chrupavkou, pevná celistvá kost vzniká až v dospělosti*“ (str. 10). Používání a zejména výběr literatury je velmi problematické. Používat učebnici Machové jako primární zdroj v anatomických partiích je zcela nevhodné, má-li autorka v seznamu literatury anatomické učebnice od Čiháka a Dylevského. Kapitola Ontogenetického vývoje je krajně problematická, jednak jsou využívány velmi problematické literární zdroje a hodnocení školního věku je plné hrubých chyb – pro dokumentaci „*do konce čtrnáctého roku, kdy se již začínají projevovat první známky pohlavního dospívání. Školní věk rozdělujeme na mladší školní věk a starší školní věk (už dávno ne – pozn. oponent). Počátek staršího školního věku, tedy cca 12 let, je doprovázen prvními projevy druhotných pohlavních znaků*“ (str. 18). Nejenže jsou obě tvrzení v rozporu, ale neberou v úvahu vývojové rozdíly mezi chlapci a děvčaty. Co se týká kapitol vadné držení těla a Diagnostické testy, využívá autorka kompilace a dosti problematické příručky, očekával bych využití učebnic ortopedie a článků v lékařských nebo antropologických časopisech, typu Česká pediatrie, Čs. ortopedie, atd. V kapitole Deformity dětské páteře je naprosto chybná etymologie Scheuermannovy nemoci. Výroky Srdečného a kol typu „*Úroveň držení těla je výrazem jeho fyzického a duševního zdraví*.“ považuji za skandální. Je zjevné, že pan Srdečný a jeho kolegové si pletou kinantropologii a ortopedii s etologií, kde je ovšem držení těla součástí nějakého chování. Rovněž tvrzení Srdečného, že vadné držení těla vede k předčasnému stárnutí, prokazuje, že autor výroku je odborně zcela ne kvalifikovaný. Je velmi smutné, že studentka

pedagogické fakultu takové tvrzení, které mimo jiné uráží handicapované jedince a jedince s poruchami páteře, nekriticky přebírá. Kapitola Vyšetřovací metody páteře obsahuje nadbytečné údaje a CT je správně Počítačová tomografie. Vlastní výzkumná část je po formální stránce dobrá, ale obsahuje dva zásadní problémy, jednak nedotažený a špatně formulovaný dotazník a jednak nevhodnou strukturu dat – jsou porovnávány dvě vývojově neporovnatelné skupiny. Díky tomu nelze z principu splnit základní cíl práce, tedy prokázat jak nižší pohybová aktivita může ovlivnit jednostranné zatěžování páteře. Právě dotazy na způsob zatěžování páteře měly být rozhodně součástí dotazníku. Mimo jiné pokud je hypotéza H1 naplněna, pak z principu neplatí H0. Diskuze není diskuze, ale součást výsledků, a tudíž práce žádnou diskuzi nemá. Troufám si tvrdit, že Závěr s obsahem práce nijak přímo nekoresponduje, je velmi obecný a nekonkrétní.

- 3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA** (jazykový projev, cizojazyčný abstrakt/summary, vhodnost výběru použité literatury, správnost citování a odkazů na literaturu, obrázky, grafy, přílohy, celková grafická úprava, přehlednost a dodržení základního formálního členění práce do kapitol, úroveň kvality tabulek, grafů, obrázků a příloh, apod.):

Formální úprava práce je vcelku bezproblémová. Grafy i tabulky považuji za standardní, přehledné a ilustrativní. Práce s literaturou je dobrá, autorka však bohužel využila v lepším případě učebnice nebo populárně vědecké monografie, v horším případě pak zdroje problematické jako jsou publikace Srdečného a kol. Velmi často se jedná o problematické a zřejmě vědecky a lékařsky nepřilíš neověřované informace. Autorce nelze upřít snahu získat různou a různorodou literaturu, ale je zřejmě, že již neměla čas pro její kritické ověřování a prověřování.

- 4. KOMENTÁŘ OPONENTA** (celkový dojem, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, možný přínos pro praxi, publikovatelnost, apod.):

Práce rozhodně nepůsobí přesvědčivě, a je z mnoha důvodů velmi rozporuplná. Jazyk práce je sice pestrý, ale obsahuje partie psané jazykem nevhodným pro kvalifikační práce. Práce je plná věcných, a někdy i hrubých, chyb. Byla zjevně prováděná ve spěchu, dotazník je naprosto nepromyšlený a obsahuje dotazy, které tam jsou nadbytečné a někdy i zbytečné, a ty otázky, které by se týkaly jednostranného zatěžování páteře, tam naopak nejsou. Soubor je obtížně hodnotitelný obsahuje převážně pubertální dívky a prepubertální chlapce.

- 1. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:**

1. Proč nebyly do dotazníku zahrnuty otázky, které by se přímo týkaly jednostranného zatěžování páteře?
2. Hodnotila jste souvislosti typu – hraje na nástroj, ale sportuje, cvičí s počítačem, jakou nosí tašku, ergonomickou a zda správně, jaký ty obuvi děti používají a při jakých aktivitách.
3. Pokoušela jste se využívat alespoň nějaké odborné časopisy typu Čs. Pediatrie, Kinantropologie atd. ?

- 2. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ** (doporučuji k obhajobě a hodnotím: výborně, velmi dobře, dobře, nebo nedoporučuji k obhajobě):

Práci je nedodělaná, plná chyb a dotazníková část má závažné problémy, proto ji **nedoporučuji** k obhajobě.